

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O AKCIÁCH

Toto je len všeobecný informatívny materiál o akciách. Podoby, evidencia, druhy akcií alebo práva spojené s akciami môžu byť v jednotlivých jurisdikciách špecificky upravené. Podrobné informácie Vám radi poskytneme pri osobných konzultáciach.

Čo je akcia?

Akcia - cenný papier predstavujúci práva akcionára podieľať sa podľa zákona a stanov akciovej spoločnosti na riadení a zisku spoločnosti. Práva akcionára voči spoločnosti môže uplatňovať iba osoba, ktorá je oprávnená vykonávať tieto práva k rozhodujúcemu dňu určenému za základe zákona alebo v stanovách.

Majiteľ akcií (akcionár) má právo:

- na riadenie spoločnosti (hlasovať, voliť a byť volený),
- na podiel na zisku,
- na podiel na likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti,
- na rovnaké zaobchádzanie,
- na informácie...

Majiteľ akcií (akcionár) má povinnosť:

- splatiť vklad v stanovenom termíne,
- nezneužívať svoje postavenie voči ostatným akcionárom

Aké podoby môže mať akcia

Akcia môže byť vydaná v podobe **listinného** cenného papiera (ďalej len "listinná akcia") alebo ako **zaknihovaná**, t.j. akcia je v elektronickej podobe (ďalej len "zaknihovaná akcia"), ak zákon neustanovuje inak.

Akcia musí obsahovať:

- a.) obchodné meno a sídlo spoločnosti,
- b.) menovitú hodnotu,
- c.) označenie, či akcia znie na doručiteľa alebo na meno,
- d.) výšku základného imania a počet všetkých akcií spoločnosti k dátumu vydania emisie akcií,
- e.) dátum vydania emisie akcií.

Listinná akcia obsahuje aj číselné označenie a podpis člena alebo podpisy členov predstavenstva, ktorí sú oprávnení konať za spoločnosť v čase vydania akcie. Listinná akcia ďalej obsahuje aj určenie práv s ňou spojených aspoň s odkazom na úpravu v stanovách.

Ak spoločnosť vydáva viac druhov akcií, musia akcie obsahovať **označenie druhu**.

Akcie, s ktorými nie sú spojené žiadne osobitné práva (ďalej len "kmeňová akcia"), nemusia obsahovať označenie druhu. Vydávanie iných druhov akcií, ako ustanovuje Obchodný zákonník, sa na Slovensku zakazuje. Majiteľ kmeňových akcií sa môže zúčastňovať na valnom zhromaždení a môže hlasovať. Má právo dostať dividendu, ale až po vyplatení dividend majiteľom prioritných akcií. Nárok na podiel na likvidačnom zostatku býva tiež uspokojený až po uspokojení pohľadávok veriteľov a majiteľov prioritných akcií.

S **prioritnými akciami** sa spájajú prednostné práva, napríklad ale nielen týkajúce sa dividend. Spoločnosť môže vydať aj prioritné akcie, s ktorými nie je spojené právo hlasovať na valnom zhromaždení. Súhrn menovitých hodnôt týchto akcií nesmie byť vyšší ako polovica zákl. imania.

Zamestnanecké akcie dnes už nemáme, sú zrušené novelou Obchodného zákonníka. Ich majiteľ mohol byť len zamestnanec alebo bývalý zamestnanec, ktorý odišiel do dôchodku.

Hromadné – hromadná akcia nahrádza viacero akcií rovnakého druhu, rovnakého emitenta pre rovnakého majiteľa.

Menovitá hodnota akcie: peňažná suma uvedená na akcii. Musí byť deliteľná kladným celým číslom. Platí: Základné imanie (ZI) = súčet menovitých hodnôt akcií (napr. $ZI = 100.000,- EUR$, menovitá hodnota 1 akcie = $100,- EUR$, vydaných bolo 1000 akcií). Menovitá hodnota akcie určuje podiel na zisku.

Emisný kurz akcie: cena, za ktorú akciová spoločnosť akciu pri jej vydaní predáva. Nesmie byť nižší ako je menovitá hodnota akcie.

Emisné ážio: rozdiel, ktorý vzniká odpočítaním menovitej hodnoty akcie od emisného kurzu. Často sa z neho vytvára rezervný fond spoločnosti. Vzniká pri predaji akcii za vyššiu cenu ako je jej menovitá hodnota.

Dividenda: podiel na zisku, ktorý pripadá na jednu akciu (Zákl. imanie = $100.000,-EUR$. Je rozložené na 1.000 akcií. Menovitá hodnota 1 akcie je $100,- EUR$. Valné zhromaždenie rozhodlo o rozdelení zisku $6.000,- EUR$ pre akcionárov. Dividenda na 1 akciu predstavuje $6,-EUR$ tzn., že každý akcionár dostane dividendu $6,- EUR$ na každú jeho akciu). Dividenda sa vypláca podľa rozhodujúceho dňa držania akcie (deň pred konaním valného zhromaždenia). Výška dividendy môže ovplyvniť kurz akcie na trhu.

Formy akcií:

a) na meno – sú prevoditeľné a prevod sa uskutočňuje rubopisom – na zadnej strane akcie a odovzdaním akcie. Meno majiteľa je uvedené v texte akcie a v zozname akcionárov. Môžu byť vydané v listinnej i zaknihovanej podobe.

b) na doručiteľa – sú prevoditeľné odovzdaním. V texte akcie nie je uvedené meno majiteľa. Práva s nimi spojené má ich držiteľ. Môžu byť vydané len v zaknihovanej podobe.

Dočasné listy: ak akcionár nesplátí celú menovitú hodnotu akcie pre zápisom spoločnosti do obchodného registra, akciová spoločnosť mu po zápise vydá dočasný list, ktorý nahrádza akciu a sú s

ním spojené rovnaké práva. Po zaplatení celej upísanej sumy ho spoločnosť vymieňa za plnohodnotnú akciu. Rovnako ide o cenný papier, ktorý **znie na meno a sú s ním spojené práva vyplývajúce z akcií**, ktoré nahrádza, a povinnosť splatiť ich emisný kurz. Na prevod dočasného listu sa vzťahujú primerane ustanovenia o prevode akcií na meno. Spoločnosť je povinná viesť presný zoznam majiteľov dočasných listov. Ak akcionár prevedie dočasný list na inú osobu pred splatením menovitej hodnoty akcií, ručí za splatenie zvyšku upísanej hodnoty akcií.

Marec 2017